

Szélrózsa-hangulat a Művészetek Völgyében

Taliándörögdi templomkert-látogatás „püspökfalatozással”

Egyebek mellett lecsó és paprikás krumpli példázta a „gyakorlati teológiát” a Művészetek Völgyének evangélikus udvarában, a taliándörögdi templomkertben. A két magyaros étel elkészítésével ugyanis a Déli, illetve az Északi Egyházkerület püspöke – Gáncs Péter és Fabiny Tamás – szolgált a július 22–31. között zajló ösztönművészeti fesztivál első hétvégéjén. A Püspökfalatok című kötetlen beszélgetést ígérő programnak hétfő délben a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület lelkes vezetője, Szemerei János lett volna vendéglátó vendége, de ezt a szabadtéri tervet egy felhős szakadás megghiúsította. A Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) Templomkert projektjének debütálása mindazonáltal felettébb ígéretes vállalkozásnak bizonyult a Balaton-felvidék három településén (Kapolcson, Taliándörögdon és Vigántpetenden) negyedszázados hagyománnyal bíró nyári rendezvénysorozaton.

Hivatalosan negyedszázad késéssel, ám kétségkívül egy reneszánszát élő rendezvénysorozathoz csatlakozott most új szereplőként a Magyarországi Evangélikus Egyház, amely történetesen épp Templomkert elnevezéssel indította el tavaly a környezetvédelem, a „zöld gondolat” gyülekezeti támogatásának előmozdítását célzó projektjét. Múlt év őszétől – a vasárnapi istentiszteletekhez kapcsolódóan – több evangélikus hajlék tövében tartottak családi pikniket östermelők részvételével, elősegítendő az evangélikus termelők és vásárlók hálózatának kialakítását is.

Tekintettel arra, hogy a környezet-tudatosság a Művészetek Völgyében is mind erőteljesebben érvényesülő szemlélet, kézenfekvő ötlet volt a fesztiválon is helyet keresni az evangélikus kultúr- és gasztroudvar számára... Taliándörögdon tehát tíz napra prolon-

A SZERZŐ FELVÉTELE

gálódott a Templomkert családi piknik-képről programja, változatos eleményeket tartogatva gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt.

Hogy a „világi” fesztiválozók számára is nyilvánvalóvá legyen a felekezeti háttér (és érthető az udvar Wartburg elnevezése), arról a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájának – a Templomkert projektet is felügyelő – Gyülekezeti és Missziói Osztálya gondoskodott. Taliándörögdi templomunk előtt ugyanis az a két méternél is magasabb „evangélikus képeskönyv” fogadta az érkezőt, amelyet a reformáció kezdete közelgő ötszázadik évfordulójának tiszteletére készítettek. (A könyv „ember nagyságú mérete ellenére lapozható, és 12 oldalon mu-

vezet be az evangélikus egyház történetét és jelenét”.)

A Kővágóórs–Révfülöp–Kapolcsi (Sion) Evangélikus Egyházközség lelkipásztora, Veress István és segítői idén is önálló, a fesztivál hivatalos műsorfüzetében nem részletezett evangelizációs programokkal várták a Kapolcs központjában álló templomuk hűsében a templomkert, az egyházközség Élő Víznek nevezett pincéjében pedig a Richly Zsolt rendezésében készülő Lutherrajzfilmből vetítették le a már befejezett epizódokat.

Taliándörögdon július 24-én vendég-igehirdetőként a templomkertből „ruccant át” rendhagyó istentiszteletet tartani az MEE Országos Irodája Gyülekezeti és Missziói Osztályának

vezetője. Németh Zoltán 2Móz 20,8–11 alapján vonatkoztatta az ünnepnap megszenteléséről szóló törvényt a Művészetek Völgyére (is).

Prédikációja előtt, közben és után a Pécsi gospelkórus közreműködése (képünkön) tette még emlékezetesebbé és valóban rendhagyó eseménnyé az itteni templomi alkalmat, igazi fesztiválhangulatot – mondhatni: Szélrózsa-hangulatot – varázsolva Isten házába.

Csütörtökön egyébként „osztódik” a Templomkert, mert ezen a napon a projekt a mátrafüred-sástói Mátra Kempingben július 27–31. között zajló tizenegyedik országos evangélikus ifjúsági találkozón is bemutatkozik.

■ T. PINTÉR KÁROLY

Reformációjubileumi előkészületek Sárváron

Sajtótájékoztatót tartottak július 18-án a sárvári evangélikus gyülekezetben. Az esemény apropóját az adta, hogy elkészült az idén száznyolcvan éves templom felújításának első üteme. Emellett a reformáció kezdetének ötszázadik évfordulójára tervezett programokról adtak információt a jelen lévő egyházi és világi vezetők.

Dr. Hafenscher Károly, a kormányzati Reformáció Emlékbizottság miniszteri biztosa, a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinatának lelkes elnöke elmondta, hogy az ötszázadik évforduló nemcsak az emlékezésről, hanem a következő ötszáz év tervezéséről is szól. Jó alkalom ez arra, hogy az értékeinket megmentjük, megmutassuk és gyarapítsuk – állapította meg.

Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke a belső építkezés fontosságáról beszélt. Hangsúlyozta, hogy a jubileum megünneplése lehetőséget ad arra, hogy újra felfedezzük azokat az értékeket, amelyek az emberek életét megújíthatják.

Rostáné Piri Magda, a Vasi Egyházmege esperese Sárvárnak mint a ré-

gióban élő evangélikusok számára meghatározó helynek a jelentőségét emelte ki.

Ágh Péter országgyűlési képviselő szintén hangsúlyozta, hogy a reformációról való megemlékezés a múlt üzenetét hordozza a jövőre nézve. Az ötszázadik évforduló megünneplése, a 2017-es év lelki újjászületést jelenthet a társadalom számára is – tette hozzá.

A település nem passzív szemlélője kíván lenni az ünnepsorozatoknak, hanem együttműködő partnere – fejtette ki Sárvár város polgármestere, Kondora István. Ezzel kapcsolatban két konkrét tervet is említett: rendbe teszik a templom előtti parkot, és felállítják Sylvester Jánosnak, az első magyar nyelvű teljes Újszövetség-fordítás ké-

Balról jobbra: Gyarmati István lelkész, Horváth Zsolt gyülekezeti felügyelő, Kondora István polgármester, Hafenscher Károly, Szemerei János, Ágh Péter, Rostáné Piri Magda, Varga József gyülekezeti másodfelügyelő

szítőjének a szobrát. Végül Gyarmati István, a helyi evangélikus egyházközség lelkésze ismertette a templomfelújítás második ütemének munkálatait, amelyeket várhatóan még idén sikerül befejezni, majd felsorolta a gyü-

lekezetben a reformáció emlékére tervezett programokat.

Sárvár városát az Európai Protestáns Egyházak Közössége korábban beavasztotta a reformáció európai városai közé.

■ ADÁMI MÁRIA felvétele

Oratio œcumenica

Urunk, Istenünk! Könyörülj rajtunk, hogy ne félelmek és bizonytalanság vegyen erőt rajtunk, amikor a jövőre gondolunk! Add, hogy őszinte hittel rád bízunk egész életünket! Te többször is próbára tetted már minket, és mindannyiszor bizonyítottad, hogy aki benned bíz, nem szégyenül meg. Mutasd meg a helyes utat, és ha letértünk arról, kérünk, vezess vissza, hogy tiszta szívvel szolgáljunk neked!

Köszönjük, hogy profétáid, szolgáid és legfőképpen egyszülött Fiad által kijelentetted akarodat. Hadd érezzük meg dorgáló szavaidon keresztül is atyai szeretetedet, hiszen mindig a javunkat munkálsz. Ezért kérünk: adj halló fület, engedelmessé szívet, őszinte jóakaratot mindannyiunknak, hogy szavaid meghallgatásra találjanak.

Köszönjük a nyár eddigi szépségeit, próbatételeit és a pihenés lehetőségét is. Adj hazánknak békeséget és jó előmenetelt, hogy boldogan és biztonságban élhessünk családjaink körében! Adj bölcs és felelős döntést minden szinten, hogy mindannyian érezhessük oltalmazó és vezető kezdetet!

Legyen áldásod azokkal, akik még úton vannak, hogy erőt gyűjtsenek a rájuk váró munkához! Segítsd meg a betegeket, a gyengeket és a szegényeket, hogy mindig legyen mellettük valaki, aki gyógyítja, bátorítja, vigasztalja és segíti őket a te nevedben!

Ments meg, Urunk, a gőgös elbizakodottságtól, és adj őszinte lelket, amely minden körülmények között benned bíz. Kérünk, taníts minket igaz és élő hittel szolgálni azon a helyen, ahová állítottál!

Segíts, hogy bölcs előrelátással készüljünk az előttünk álló feladatokra és kihívásokra. Taníts meg hálát adni az elért eredményekért, a mindennapi kenyérért, családjainkért, szeretteinkért! Ne engedj tévelyegnünk és hamis önbizalomban élnünk! Add Szentlelkedet, hogy ő vezessen a helyes úton, és életünk jó gyümölcsöket teremjen.

Urunk! Te tudtukra adod, hogy előbb-utóbb számot kell adnunk hitünkéről és cselekedeteinkről. Segíts minket, hogy felkészüljünk erre a találkozásra, és idejében komolyan vegyük üzenetedet!

Jézus Krisztus érdeméért kérünk: bocsásd meg vétkeinket és mulasztásainkat, és hallgass meg imádságunkat. Ámen.

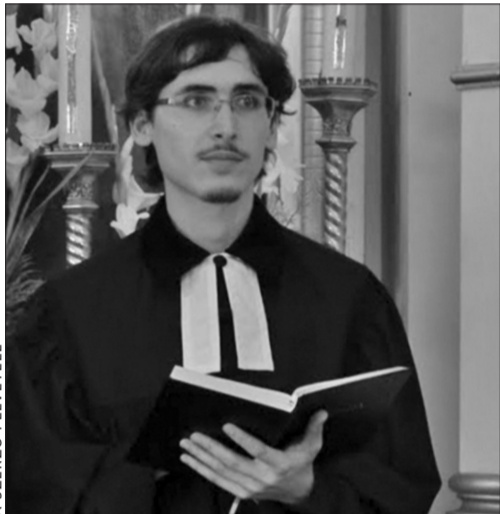
KÖZLEMÉNY

Tájékoztatjuk a kedves testvéreket és tisztelt partnereinket, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájának (Bp. IX., Üllői út 25.) szokásos nyári leállítására augusztus 1. (hétfő) és augusztus 12. (péntek) között kerül sor. Az iroda ez alatt a két hét alatt zárva tart, az ügyintézés szünetel. Az első munkanap augusztus 15., hétfő. KRÁMER GYÖRGY országos irodaigazgató

Tanítványból tanúvá vált

Németh Mihály lelkészavatása Répcelakon

A gyülekezet történetében a tizenötödik lelkészavatásra került sor július 23-án, szombaton délelőtt a répcelaki evangélikus templomban. Németh Mihály szolgálatba állításának ünnepén Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke hirdette Isten igéjét. A liturgiában az Evangélikus Hittudományi Egyetem képviselőjében dr. Szentpétery Péter docens, valamint Verasztó János helyi lelkész működött közre. Énekével emelte az alkalom fényét a város Gyöngy kamarakórusa.

A SZERZŐ FELVÉTELE

„Az ordináció az az esemény, amikor a tanítvány tanúvá válik” – kezdte prédikációját Szemerei János püspök, majd a lelkészjelölt választott igéje, Ef 4,1–2 alapján arról beszélt, hogy a lelkési szolgálat nem a tökéletessé válásról szól. „Isten méltat minket arra, hogy üdvözítő igéjét rajtunk keresztül megszólaltassa” – fogalmazott. Ehhez aláza, szelídségre, türelemre és szeretetre van szükség.

Az eskütétel és az áldás pillanatait követően a frissen felavatott lelkész sugárzó arccal osztotta az úrvacsorát a népes hallgatóságnak, Szemerei János püspökkel és Verasztó János lelkésszel együtt.

Az istentisztelet szeretetvendégség követte a helyi kultúrházban. Ennek keretében adta át a püspök Németh Mihálynak az ordinációs oklevelet. A helyi gyülekezet nevében Verasztó János, a hittudományi egyetem részéről Szentpétery Péter mondott köszöntőt. Jókívánságait fejezte ki továbbá Kis János kecskeméti lelkész, aki mellett gyakorlati, hatodik évét végezte az új pásztor. Az ifjú lelkészt egykor tanító általános iskolai tanárok képviselőjében Szoporyné Szabó Pirokska, a répcelaki Móra Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola korábbi igazgatója gratulált.

■ ADÁMI MÁRIA

Németh Mihály a Vas megyei Csánigon nőtt fel. Gyermekkorától kezdve rendszeresen látogatta a répcelak–csánigi társult evangélikus gyülekezet alkalmait. Általános iskolai tanulmányait a répcelaki Móra Ferenc-iskolában végezte. Itt trombitásként tagja volt az iskola kamarazenekarának is. A soproni Berzsényi Dániel Evangélikus (Líceum) Gimnáziumban tanult tovább, majd az érettségi után, 2010-ben nyert felvételt az Evangélikus Hittudományi Egyetem teológus-lelkész szakára. Itt ismerte meg későbbi menyasszonyát, Felegyi Máriát, akivel már az esküvőre készülnek. Hatodéves gyakorlatát Kecskeméten töltötte Kis János mentor mellett. Ordinációját követően az Ecseny és Környéke Evangélikus Egyházközségben kezdi meg szolgálatát beosztott lelkészként.

Kántornak indult, lelkész lett

Koch Szilvia ordinációja Sopronban

Hatodéves gyakorlatának helyszínén, a soproni evangélikus gyülekezetben indult szolgálatba július 23-án, szombaton délután Koch Szilvia. Az alkalmon Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke hirdette Isten igéjét. A liturgiában dr. Szabó Lajos, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora, valamint Tóth Károly helyi igazgató lelkész, a lelkészjelölt mentora működött közre. Énekel a gyülekezeti tagokból és az ökumenikus ifjúsági kör tagjaiból szerveződött alkalmi kórus szolgált.

FOTO: ADÁMI MÁRIA

A lelkészjelölt a János írása szerinti evangélium 3. fejezetének 30. versét választotta meghívója mottójául: „Neki növekednie kell, nekem pedig kisebbé lennem.” Ez a mondat a lelkési szolgálat lényegére mutat rá – hangsúlyozta prédikációjában a püspök. „Az igehirdető feladata, hogy Krisztust prédikálja, aki a világ reménysége; aki a változó világban is biztos pontot jelent” – fogalmazott Szemerei János.

Az eskütétel, az áldás és a Confirma ünnepélyes percei után a frissen felavatott lelkész mentorával és a püspökkel együtt osztott úrvacsorát a jelenlévőknek.

Az istentiszteletet a helyi gyülekezeti központban tartott szeretetvendégség követte. Szemerei János püspök itt adta át Koch Szilviának az ordinációs oklevelet, valamint az egyházkerület ajándékát, majd a felavatott pásztor édesapja, dr. Koch Béla kért szót. Köszöntőt mondott továbbá a hittudományi egyetem képviselőjében Szabó Lajos rektor, a helyi közösség nevében Tóth Károly igazgató lelkész, illetve Mesterházy Balázs, a Soproni Egyházmegye esperese. A Szilviát fogadó nagykanizsai egyházközség nevében pedig Makoviczky Gyula lelkész fejezte ki jókívánságait új kollégájának. ■ AM

Koch Szilvia a családjával együtt a siófoki evangélikus gyülekezetbe járt. Középszkolai tanulmányait is Siófokon, a Perczel Mór Gimnáziumban végezte. Életében meghatározó a zene: nyolcéves korától játszik zongorán, a gimnáziumi évek alatt pedig elkezdett orgonálni is. Az érettségit követően először az Evangélikus Hittudományi Egyetem kántor szakának hallgatója lett, majd 2008-ban beiratkozott a teológus-lelkész szakra. 2013-ban hét hónapot Svájcban, a bossey-i Ökumenikus Intézetben töltött ösztöndíjasként. A Pécsi Tudományegyetemen jelnyelvi interkulturális-kommunikációs szakértői képzésre járt, melynek keretében betekintést nyerhetett a siketek és hallássérültek világába. Hatodéves gyakorlatát a soproni gyülekezetben végezte Gabnai Sándor, majd Tóth Károly mentorok mellett. Ordinációja után Koch Szilvia a Nagykanizsa és Környéke Társult Evangélikus Egyházközségben kezdi meg szolgálatát beosztott lelkészként.

„Még csak... üvegkép” – Aszódi emlékeim

Harmincnyolc esztendővel ezelőtt pár napos házasságként lettünk Aszód, „a Galga-parti Athén” reménnyel és kétségekkel teli lakói. A Budapesthez közeli település akkoriban nem városi, hanem nagyközséggé lefokozott, több szempontból szomorú időszakát élte, legalábbis mostani virágzásához képest. Csikorgó hidegben érkezünk meg, s engem azonnal beszippantott a nagyközségi tanács patinás, a Podmaniczky-kastélyhoz közeli, de elhanyagolt épületében életem első (és, hála Istennek, utolsó!) hivatalnoki munkaköre. Két és fél évvel az egyetem befejezése és egy évvel a kisdoktorim után a szépen hangzó közművelődési főelőadói munkakört töltöttem be.

Az igazat megvallva Aszód neve egyáltalán nem csengett túl jól a fülemben. Távoli szülővárosomban, Pécsen egy-egy kiadósabb, bár mai mércével mérve jelentéktelen rosszkódásom alkalmával ugyanis nemegyszer elhangzott a fenyegető intelem: „Ha így folytatod, mehetsz Aszódra, a javítóintézetbe!” Azt mélyen elhallgatták a felnőttek, hogy ott bizony mindig csak rosszfúkat reguláztak, lányokat nem.

Szerencsére akadtak azért a faluvá változtatott, patinás városkáról derűsebb ismereteim is: első sorban az evangélikus templomot építtető Podmaniczky családról, különösen Jósika Miklósné Podmaniczky Júliáról és Petőfi Sándor meg István öccse kicsinységében is jelentős skólájáról, a mai evangélikus gimnázium méltán nagy híró őséről.

Száz szónak is egy a vége: az, hogy nagyon hamar sikerült belaknunk a számunkra teljesen idegen környezetet, már az akkori, nagyon kemény tél során, elsősorban két, szívünknek mindmáig nagyon kedves emberpár érdeme. Akik, aligha véletlen, azokban az akkori, erőszakkal világgíassá, pontosabban hittől távolivá gyúrt időkben

is határozott hitéleti értékeket képviseltek. Mind a négyükkel mindmáig kölcsönös szeretet és megbecsülés köt össze bennünket. Úgy is fogalmazhatnánk: személyükben a régi evangélikus Aszód fogadott be bennünket, s nem az egy időre jellegtelenné átszabott szocialista nagyközség.

Kilétüket ideje már elárulnom. Detre János evangélikus lelkész (később esperes) és tanítónő felesége, Rózsika, akik érdeklődésük és szeretetük mellett bizalmukkal is megajándékoztak bennünket. Ők lettek, egy bátorlalan kérdésem nyomán, számunkra csillagászati összegnek tűnő, harmincezer forintos ifjúházas-kölcsönünk kezesei.

A törlesztésnek, ha nagyon keservesen is, de becsülettel eleget tettünk, s gyakran el is látogattunk egymás otthonába. Rózsika ajándék baracklekvárjaira (kismamaidőszakaimból) máig úgy emlékszem, mint egy költői remeklésre. Ő viszont az én kifejezetten számunkra komponált kolbászos pogácsámat emlegeti elismerően, közel negyven év távolából.

Detrékkel elköltözésünk után Aszódon is, Kartalon is többször volt alkalmunk találkozni, éppen úgy, mint a bennünket hozzájuk hasonlóan honosodni segítő másik emberpárral, Ladócsy László képzőművész-tanárral és ugyancsak tanár feleségével, Katával, aki evangélikus lelkészcsalád sarja: édesapja, a 2015. karácsony éjszakáján meghalt Völgyes Pál Putnok, majd Iklad lelkipásztoraként szolgált.

1978 telén, barátságunk kezdetén ők mindketten még csak negyedikes gimnazisták voltak az Aszódi Petőfi Gimnáziumban, de már komoly jegyespárnak számítottak. Első, magam kitalálta s így szívem szerinti, mert nem aktatologató aszódi munkámnak az akkor még gyerekember Ladócsy László első tárlatának megrendezése és megnyitása számított. A második Ladócsy-kiál-

lításmegnyitómra egy ferencvárosi galériában, a harmadikra pedig a Bocskai úti evangélikus egyházközségben került sor, ahol népes magyar és finn gyülekezetnek beszélhettem Laci művészetéről, külön kiemelve Európa-szerte jól ismert akvarelljeinek szépségét.

Visszatérve 1978 kora tavaszára: bár az aszódi könyvtárat a nagyközségi párttitkárnő vezette, örömmel helyet adott a javaslatom nyomán született, meglehetősen „egyháztájias” grafikai anyagnak. Laci illusztrációsorozatot készített Ördögh Szilveszter Koponyák hegye című, nagy sikerű regényéhez, így a bibliai téma, bár „csempe-szerűként”, de bekerülhetett a könyvtár falai közé vizuális formában is.

Akkor még nem sejtettük, hogy a kilencvenes évek elején Detre nagytiszteletű úr az aszódi evangélikus gimnázium feltámasztásának egyik legfontosabb személyisége lesz, s azt sem, hogy a Ladócsy házaspár, miként mi magunk is, egyházi dolgozóként él és szolgál tovább. Ők annak az Aszódi Evangélikus Gimnáziumnak a tanárai, ahol az évek során többször is vendég előadó lehettem, többek között névadómról, Petróczy Kata Szidóniáról beszéltem a diákoknak.

A nálunk kilenc évvel ifjabb házaspár további, nemes vállalása a 2011. november 26-án megnyílt Ladócsy Múterem-Galéria megalapítása és áldozatos, nonprofit, missziói erejű működtetése lakóhelyükön, az Aszódhoz közeli Kartalon. Mára ez a galéria komoly, tömegeket vonzó művelődési központtá nőtte ki magát. Itt a házigazdák hihetetlenül fiatal nagyszülőkként (hiszen jóformán gyerekekfejjel lettek négygyerekes anyává és apává!) egy-egy művészeti esemény, tárlat, hangverseny, irodalmi est végén agapéra is meginvitálják a közönséget, amelyen nem személytelen catering dívik, hanem saját készítésű szeretetlakoma illatozik.

Visszakanyarodva 1978 januárjához: ha az isteni gondviselésnek köszönhetően nem Detrékkel és Ladócsyékkel kötünk ismeretséget Aszódra kerülésünk fagyos kezdetein, aligha lehetett volna részünk a számkivettség és idegen-ség helyett a befogadottság érzésében. Igaz, ez a folyamat még így sem volt könnyű, gyors és egyszerű. Olyannyira nem, hogy 1979 telén, Aszódra kerülésünk első évfordulóján még ezt írtam egy versemben:

Még csak
ablakra aggatott
üvegkép
a templom, a temető,
a domb,
még kívülről csodált,
nem birtokolt
a látvány,
a tuja és a kis fenyők,
a szélhez hú rózsaaág.
(ÁTVÁLTOZÁSOK)

Amikor azután, három és fél évvel később, 1982 nyarán Budapestre kerültünk, már egészen más volt a helyzet. A számunkra teljesen idegen, tízemeletes pesterzsébeti panelben bizony a Falujárók útja kis lakótelepét és Aszódt engem ikonérvől hazahúzó épületeit sirattam sokáig. Az evangélikus templom, a Podmaniczky-kastély, a Szontágh lépcső látványát s mindazokat, akiknek jóvoltából a település négy és fél év alatt igazi otthonunkká vált. Ez az érzés különösen is felerősödött bennem, amikor 2014 januárjában Kartalon Ladócsy László megkoronázta sok évtizedes barátságunkat a Rát Mátyás-díjam előfutárának számító, nagy műgonddal és szeretettel készített Arany Katica-díjjal, amelyből ez idáig egyetlen példány létezik. Az én saját Golden Globe-om, az aszódi évek emlékezetére!

■ PETRÓCZI ÉVA

GYÁSZJELENTÉS

Dr. Czikray Zoltán ügyvéd, a miskolci evangélikus gyülekezet korábbi jogtanácsosa, presbitere életének 90. esztendejében, június 27-én hazatért Urához. Hamvai mellett D. Szabó Imre nyugalmazott püspök hirdette a vigasztalás igéjét július 9-én a miskolci Mindszenti evangélikus temetőben. „Urunk, taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk.” (Zsolt 90,12)

HIRDETÉS

Zárva a könyvesbolt. Értesítjük kedves vásárlóinkat, partnereinket, hogy az evangélikus könyvesbolt (1081 Budapest, Kiss József u. 2/A, tel.: 1/411-0385) augusztus 1. és 14. között zárva tart. A kiadó webáruháza (www.lutherkiado.hu/bolt) ez idő alatt is változatlanul üzemel, azonban a megrendeléseket augusztus 15. után tudjuk teljesíteni. Köszönjük szíves megértésüket! LUTHER KIADÓ

**FIZESSEN
ELŐ
LAPUNKRA!**

IN MEMORIAM KRAMER GYÖRGY

Identitása miatt hazájában hontalan, hesseni gyökerű, egyszerű családban született 1945. november 4-én Kismányokon. Édesapja bogárnár, édesanyja varrónő volt. Az általános iskolát részben Kismányokon, részben Nagymányokon végezte. A bonyhádi gimnáziumban érettségizett 1964 júniusában, immár bonyhádi lakosként. Szülei ugyanis a régi ház helyett – hasonlóan a helyben maradt sváb sorstársaikhoz – új ezisztenciát teremtettek.

Kramer György eredetileg külkereskedőnek készült. Kollégium híján alberletre vándorolt, végül az evangélikus teológusotthonban kötött ki. Köztünk lakott, érdeklődött tanulmányaink iránt, míg végül felvételt kérte az Evangélikus Teológiai Akadémiára. Rendszerező típusú diák volt, örömeit lelte mind Nagy Gyula, mind Pröhle Károly előadásában. Ötödéves korában házasságot kötött Fehérvizi Margit védőnővel. Házasságukból két fiúgyermek született.

1970 nyarán Bonyhádon avatta lelkésszé Káldy Zoltán püspök. Segédlelkési szolgálatát idilli környezetben, Békéscsabán kezdte. Úgy érezte, energiái nincsenek teljesen lekötve, ezért Pécsre kérte magát Balikó Zoltán mellé, akiben nemcsak a principálist látta, hanem az etalont is, az elvégzett munka intenzitását, mennyiségét és minőségét tekintve. A mértéknek teljesen meg akart felelni, erővel is. Gör-

csösen készült minden szolgálatára, éjt nappalá téve, igehirdetéseit szó szerint leírva. Mondatain érezhető volt, hogy megküzdött értük. Ez jellemezte, amíg szolgált – ha ugyan az éjszaka elég hosszú volt...

Talán sosem jött rá igazán, hogy a kegyelmi ajándékok különbözők: más adatott Zoltán bácsinak, és más adatott neki; és hogy Zoltán bácsi (korábbi megpróbáltatásokon megedzett) színes egyénisége mellett az ő közvetlen szívóssága és dísztelen, verejtékszagú, küzdelmesen megfogalmazott mondatai mennyire fontosak és mennyire hitelesek. Követelte az előle elzártnak, de megtanulhatónak hitt titkok titkát, mert fel akart nőni feladatahoz. Ennek jegyében kezdte meg ösztöndíjas évét Marburgban.

Visszatérése után Káldy püspök Beyer Pál lelkész utódjául ajánlotta a soproni gyülekezet elnökségének Kramer Györgyöt mint németül tudó lelkészt. ApCsel 20,24-gyel mutatkozott be a presbitériumnak: „... még az életem sem drága, csak hogy elvégezhessem futásomat és azt a szolgálatot, amelyet az Úr Jézustól azért kaptam, hogy bizonyosságot tegyek az Isten kegyelmének evangéliumáról.” „Ez nagyon kemény és nehéz ige – fűzte hozzá –, ennek az igének szinte nem tudok megfelelni. Ezzel az igével tusakodom, mert szeretnék itt szeretettel szolgálni.” A bemutatkozásakor mondták csakhamar beigazolódta.

A folyamatos feszültséget nem bírta az idegrendszere. Egyre gyakrabban folyamodott „célzövízhez”, aminek egy hónapos kórházi kezelés lett a következménye. A gyülekezet visszafogadta, sőt Weller Rezső halála után megválasztotta igazgató lelkésznek. Az istentiszteleti-igehirdetői szolgálatokat megtette a gyülekezet műemlék épületeinek gondja, karbantartása, a városi kisajátítási trükkökkel szembeni megőrzése. Kramer György megbízatását meghosszabbították azzal, hogy szolgálatával a gyülekezet lelki élete megújult, az évi kilenc szeretetvendégséget, adventi, böjti, nagyheti igehirdetés-sorozatokat ő vezette be.

1991 februárjában súlyos feyelmi vétséget követett el. A presbitérium megelégedte a botlásait, és megvonta tőle a bizalmát. Április 30-i hatállyal lemondott, rokkantsági nyugdíjba vonult. Hazatért szülei házába Bonyhádra. Váltakozó sikerrel-sikertelenséggel folytatta a küzdelmét szenvedélyével, amely minden szolgálati felkéréssel lábra kapott. Egészségi állapota megromlott. Életének utolsó tíz esztendejében végül úrrá lett szenvedélyén, végig elkísérte édesanyját élete alkonyán. A csendes, megbékélt öregségnek hirtelen szakadt vége június 13-án Szekszárdon. Hamvait 23-án helyezték el szülei sírjába.

■ KRÄHLING DÁNIEL
bonyhádi nyugalmazott lelkész

Evangélikus lelkészt tüntettek ki

Mencshely község önkormányzata posztumusz díszpolgári cím adományozásával ismerte el a több mint negyven évig a településen szolgáló Horváth Józseflelkész munkásságát. A díszpolgárságról szóló okiratot július 17-én hálaadó istentisztelet keretében adták át a néhai lelképásztor özvegyének.

Az ünnepi alkalmon Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke hirdette Isten igéjét. A litur-

giában Németh Szabolcs, a Mencshely-Nagyvázsony-Szentantalfa-Zánkai Társult Evangélikus Egyházközség

lelkésze működött közre. A Fialat Balatonfüredi Muzsikuskok Egyesületének átvezető műsora után Isó Tünde alpolgármester köszöntötte a megjelenteket. Az önkormányzat részéről Rauch Csaba polgármester, valamint dr. Weller-Jakus Tamás jelezte a díszpolgárságról szóló okiratot július 17-én hálaadó istentisztelet keretében adták át a néhai lelképásztor özvegyének.

A megemlékező ünnepség a helyi kultúrotthonban tartott szeretetvendégséggel zárult.

■ ADÁMI MÁRIA

Istentisztelet-közvetítés a Duna Televízióban

Szélrózsa-záró

„Áldás leszel” – hirdeti már tavaly nyár óta a 11. Szélrózsa országos evangélikus ifjúsági találkozó mottója, hogy ennek örömhíre jusson el ne csak a helyszínen résztvevőkhöz, hanem azokhoz is, akik olvasnak róla, visszanezhetnek videókat, meghallgatnak online beszélgetéseket, vagy esetleg megnézik a találkozó felvételről közvetített záró istentiszteletét. Ahhoz, hogy értsük az ötnapos találkozót lezáró ünnepi alkalmat, nézzük meg, milyen találkozó zajlott július 27–31. között Mátrafüreden, a sástói Mátra Kempingben.

A Szélrózsának nincsen olyan nagy múltú története, mint egy tolnai sváb falu evangélikus egyházközségének vagy egy kemenesaljai kegyességű magyar vagy éppen egy közép-magyarországi szlovák háttérű gyülekezetnek. Nem állandó közösség. Nem is olyan gyülekezet, amely megismételhető. Egyszeri és különleges. Illetve most már a tizenegyedik alkalommal az egységességéből talán veszített – de a különlegességéből nem hiszem. Az

egyediségéből pedig semmiképpen. Országos evangélikus ifjúsági találkozó – hirdeti a felirat immár húsz éve. Hiszen ez a Szélrózsa, nem más. Nem több, de nem is kevesebb. Az egyházhoz és holdudvarához tartozó fiataloknak szóló, fesztiválszerű, Krisztus-központú lelki alkalom.

Amikor e sorokat írom, még a találkozó előtt, úgy készülhetünk a Mátrába, hogy meghalljuk azt az eredetileg

Evangélikus istentisztelet a Duna Televízióban

Augusztus 14-én, a Szentháromság ünnepe utáni 12. vasárnapon 11 órától a Szélrózsa országos evangélikus ifjúsági találkozó záró istentiszteletét közvetítő felvételről a Duna Televízió a sástói Mátra Kempingből. Igét hirdető Benkóczy Péter lelkész.

■ MESTERHÁZY BALÁZS
Szélrózsa-anya

EVÉL&LEVÉL

Napközis hittantábor Pitvaroson

A hittantábor július 11-én kezdődött. Reggel kilenc órára kellett menni a pitvarosi imaházba. A csanádalbortieket és az ambrózfalviakat a községek kisbusza hozta-vitte. A nagyériket pedig Pista bácsi, a gondnok fuvarozta.

Reggel megismerkedtünk egymással és a felnőtt felügyelőkkel, azután reggeliztünk, majd következett a reggeli áhítat. Ezek után kihúztuk az őrangyalokat is. Ezt követően akadályversenyen vettünk részt. Ezen volt színjátszás, éneklés, ügyességi játék, horgászás meg kirakós játék. Mindennap negyed egykor mentünk ebédelni az önkormányzati konyhára, ahol mindig nagyon finom ebédeket főztek az ott dolgozók. Ebéd után szabad foglalkozáson lehetett gyöngyöt fűzni, készülni az esti áhítatra és játszani. Fél négykor elkezdődött az áhítat, ahol imádkoztunk, énekelünk, meg még sok hasznos dolgot csináltunk. Az áhítatot követően meguzsonnáltunk, és ezután mentünk haza. Ezek a programok voltak még kedden és szerdán is.

Szerdán ebéd után ellátogattunk Töszegi Gyulánéhoz, akinek szlovák helytörténeti gyűjteménye van. Mielőtt megtekintettük, szlovák népdalokkal köszöntöttük Erzsike nénit. Csütörtökön kirándultunk a Söndör-tanyára, ahol reggeliztünk, és egy kicsit játszottunk az udvaron és a tornaszobában. Még ebéd előtt elmentünk lovagolni, aztán érkezett az ebéd, ami sült virsli és sült krumpli volt, meg palacsinta. Ebéd után két csoportban elmentünk lovaskocsikázni, utána még egy kicsit játszottunk, és aztán indultunk haza.

Pénteken volt a tábor utolsó napja. Aznap reggel kilenc órára kellett menni. Reggeli és áhítat után fagyalozás következett. Később megvolt az utolsó akadályverseny is. Az eredményhirdetés ebéd után volt. Majd átmentünk Ambrózfalvára, a parókia kertjébe szalonnát sütni meg az őrangyalok lebuktatására.

Nagyon jól éreztük magunkat ebben a táborban! Nagyon jó csapat kovacsoldott össze. Remélem, jövőre is ilyen jó lesz a tábor és a csapat is.

■ SZÁNTAI ALEXANDRA 10. osztályos tanuló

Szépet s jót – Határtalanul!

A győri Péterfy Sándor Evangélikus Gimnázium és Általános Iskola hetedik osztályainak sikerült felvidéki kiránduláson részt venniük a Határtalanul! programnak, a nemzeti összetartozás operatív programjának keretében kiírt pályázat segítségével. Ötvennégy diákunkat hat pedagógus kísérte.

A magyar állam az utazást az Emberi Erőforrások Minisztériumán és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelőn keresztül támogatja. Ezt a pályázatot azzal a céllal indították útjára, hogy a diákok osztálykirándulások keretében megismerjék a szomszédos országok elcsatolt magyarok területeit, így személyes tapasztalatokat szerezzenek a külhoni magyarságról.

Már az előkészületeket számos különleges program képezte. Berta Somogyi Tamás tanár úr rendhagyó történelemórán mutatta be diákjainknak a Felvidék történelmi jelentőségét, az elcsatolás körülményeit. Tanai Péterné és Némethné Bagó Ibolya magyartaná-

Határtalanul!

tója – „Szépet, jót” – sokakat inspirált. Nem felejtettük el magunkkal vinni rimóci népviseleti ruháinkat, melyeket büszkén öltöttünk magunkra sokak gyönyörűségére.

rok vezetésével diákjaink Balassi, Mikszáth irodalmi munkásságával ismerkedtek. Módosné Hatvani Zsófia énekes tanártól a zene nyelvén tudhatták meg a diákok, hogy a pozsonyi sétatérén megy a villamos. Pintér Zsuzsanna történelemtanár megrázó és gyönyörű műsorban emlékezett meg a trianoni diktátumról. Utazásunk előkészületeinek része volt az a múzeumlátogatás is, amelyen Tanai Péter néprajzkutató a térséget érintő népi hagyományokat elevenítette fel.

Ezek után felkészültnek éreztük magunkat, hogy belevágjunk ebbe az izgalmas utazásba. Az előkészületek közben a diákok sem voltak passzív befogadók: saját készítésű útikönyvet állítottak össze, amelynek az út során jó hasznát vették. A túra közben, ahol csak lehetett, diákjaink pecsétet gyűjtöttek, és feljegyezték élményeiket. A kísértő tanári csapat fotópályázattal hozta lázba a diákokat. A pályázat mot-

Németh Attila rajztanár a feszített tempóval mit sem törődve lelkesen ismertette meg a diákokkal a Felvidék művészettörténeti vonatkozásait; szerencsére a képzőművészet iránti rajongása átragadt a gyerekekre is. Ahol csak tudtunk, nemzeti színű szalagot kötöttünk őseink emlékhelyeire, és lelkesen énekelünk.

Hálásak vagyunk a pályázat kiíróinak és a nemes szándéknak, hogy diákjainkkal megismertethettük a Felvidék magyarok településeinek történelmét, kultúráját. Személyes találkozásaink határon túli magyar testvéreinkkel életre szóló nyomokat hagyott nemcsak diákjaink lelkében, hanem bennünk, tanároknak is. „...de a trombita zeng tovább, / zeng, nem a ti kezetekben, / hanem a vízben, a hegyekben, / Erdélyben, Felvidéken, az égen, / s bennem!” (Babits Mihály)

■ RADÓ ZSÓFIA
osztályfőnök

Szentháromság ünnepe után 10. (Jeruzsálem) vasárnap – 1Kor 12,1–11

Nem verseny, ajándék!

A VASÁRNAP IGÉJE

Ki lesz a győztes? Én sem tudtam ki vonni magamat a labdarúgó-Európa-bajnokság hatása alól, de szigorúan megszámtam magamnak, mi érdekel: a magyar csapat meccsei. A lényeg az volt, hogy több, de legalábbis ne kevesebb gólt lőjünk, mint az ellenfél. A többi, a találgatások – mi lett volna, ha nem lett volna kapufa; ha másik csapattal játszottunk volna... – nem érdekelt. A focit nem papíron, hanem fűvön játszák. Tiszta ügy, így lehet valójában versengeni.

Nemrég tanévzárók is voltak, díjkiosztással. A legszorgalmasabb, a közöségért legtöbbet adó, a legjobban sportoló, zenélő stb. diákokat díjazták. És jó is, ha a diákokkal éreztetik: észrevettük, hogy többet akarsz adni önmagad-ból, és ezt tiszteljük benned. Ugyanakkor látni kell, hogy a diákok valójában nem egymással versenyeztek – nincs az a szeizmográf, amelyik kimutatná, melyikük dolgozott többet.

Emellett a tanárokat is díjazták. Ott voltam a nyári evangélikus pedagógusakadémia ünnepi műsorán, ahol a kiemelkedő teljesítményt felmutató tanárok kaptak díjakat. Mindannyian nagyszerű pedagógusok, megérdemlik az elismerést. De elgondolkodtam: van-e olyan, hogy „a legjobb pedagógus”? Nem sokkal inkább arról van szó, hogy mindenki a maga sajátos helyzetében, adott gyerekek között meg tudta adni azt, amire a rábízottaknak szükségük van? De a pedagógusok nem egymással versenyeznek, nem a másik legyőzése a cél.

Kell, hogy legyen győztes? Régen rossz, ha mindent csak úgy tudunk nézni: ki győz? Hűtőmágneseken olvashatók ilyen feliratok: „A világon a legjobb anyukának/testvérnek/nagypapának...” Ilyenkor felötlik bennem a kérdés: miért, hányat próbáltál már? Honnan tudod, hogy ő a világon a legjobb? Nem inkább arról van szó, hogy számodra ő az egyetlen, az igazi, akit nem lehet mértekegységekkel mérni?

Nem szeretem, ha a verseny beférkőzik életünk olyan részeibe is, ahol semmi keresnivalója. Ha a szerelmet, a szülő-gyermek viszonyt vagy – mint igéinkben – az Isten-ember kapcsolatot meccsnek éljük meg. Nem akarok fiaimnak a legjobb apukája lenni. Az apukájuk akarok lenni, apaként én akarok a viszonyítási pont lenni, miközben persze örökké figyelem magam: vagyok-e olyan jó apa, amilyen tőlem telik?

Mondom, nem szeretem, ha mindenből versenyt csinálnak. Éppen ezért elkerülöm, ha magam elé képezem a Pál korabeli Korinthust és az ottani gyülekezetet. Hatalmas kikötőváros, rengeteg különböző ember, „multikulturális” olvasztótégely, ahol a különleges, a látványos az, ami megszokott. Mit tehet egy ilyen közegben egy kis gyülekezet, amelynek tagjai ebben a szemléletben növekedtek fel? Beviszik a közösségükbe ezt a szemléletet: ki az erősebb, a nagyobb, ki tudja a másikat legyőzni, kinek van látványosabb hite... És a gyülekezeti élet egyből mini-Európa-bajnokság lesz, csak éppen nem gólokra, hanem imádságra, prédikációkra, tanításokra, gyógyításokra játsszák.

Groteszknak tűnik? Valóban az. De hát valahogyan csak kell győztest hirdet-

ni, meg kell mondani, ki a leghívőbb/legkegyesebb/legjobb keresztyén között-tük. Pál pedig a tőle telhető türelemmel igyekszik nekik megmagyarázni, miért veszélyes ez a versenyszempontú szemlélet a gyülekezetben.

Az egyik válasz, amelyikről a levél későbbi soraiban olvashatunk, így szól: fölösleges versenyztetni a képességeket, adottságokat, mindegyikre szükség van. Hiszen egy test vagyunk.

Krisztus a győztes! A másik – viszont most hangsúlyosabb – szempont az, hogy amit versenyztetünk, az igazából honnan is származik. Van olyan ismerősöm, aki a ragyogó szemeivel nyugodtan benevezhetne a „szemkétségversenyre”, ha lenne ilyen. Kérdés, hogy lenne-e értelme ennek a versenynek. Abban versenyezni, ami ajándék? Amit nem én értem el, ami csak úgy az ölembe hullott?

A kegyelmi ajándékok – *ajándékok!* Istentől kaptuk őket, hogy Jézushoz vezessenek minket, hogy a közösséggel együtt mi magunk is épüljünk. De a fontos az, aki adja az adományt. Egy Lélektől kaptuk, egy Isten lelkesített át bennünket, hogy adni tudjunk. Ha versenyzünk egymással, mintha egy Krisztus-Krisztus-focimeccset akarnánk játszani. Ez, valljuk meg, elég groteszkül hangzik. Inkább legyünk hálásak azért, amit kaptunk, és éljünk vele örömmel.

■ HEGEDŰS ATTILA

Imádkozzunk! Add, Urunk, hogy amit kaptunk, az ne váljon versengés tárgyává! Hadd legyünk hálásak a Lélekért, aki megajándékozott minket, és ne váljunk irigyekké mások ajándékaira! Amen.

KÉTHETI ÚTRAVALÓ

„Boldog az a nemzet, amelynek Istene az Úr, az a nép, amelyet örökségül választott.” (Zsolt 33,12)

Szentháromság ünnepe után a 10. héten az *Útmutató* reggeli s heteti igéi így figyelmeztetnek: Ismerjük fel, amit Isten Krisztusban tett értünk, aki szeretett minket, és önmagát adta értünk áldozatul! „Jézus Krisztusban van a mi váltságunk az ő vére által: a bűnök bocsánata az ő kegyelmének gazdagsága szerint” (Ef 1,7; LK). „Az Úr házába örömmel megyünk” (GyLK 75) Ám Jeruzsálem pusztulásának ünnepe arra emlékeztet, hogy Kr. u. 70-ben az ellenség a várost és a templomot teljesen lerombolta. Bevonulásakor Jézus „amikor közelebb ért, és meglátta a várost, megsíratta, és így szólt: Bár csak felismerted volna ezen a napon te is a békességre vezető utat! [...] kő kövön nem marad benned, mert nem ismerted fel meglátogatásod idejét”. Majd megtisztította a templomot, mert ti „rablók barlangjává tettétek” (Lk 19,41–42.44.46). „Az Úr Jézus három nap folyvást prédikált a templomban. Sohasem volt még ekkora lázban. Érezte, hogy küszöbön a veszedelem. S ő de szívesen elfordította volna!” – vélekedik Luther. Pál kijelenti: „...nem a testi származás szerinti gyermekek Isten gyermekei, hanem az ígért gyermekei [...]. Ezért tehát nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.” (Róm 9,8.16) S így érvel: „Isten nem vetette el az ő népét, amelyet eleve kiválasztott. [...] Viszont az ő bukáruk által jutott el az üdvösség a [pogány] népekhez...” (Róm 11,2.11) Először Kr. e. 587-ben rombolták le a templomot, mert „sokat vétkezett Jeruzsálem [...]”. Az Úr szomorította meg sok vétke miatt” (JSir 1,8.5). A Messiás kijelentése örök érvényű: „...eljön az óra, amikor nem ezen a [Garizim] hegyen, nem is Jeruzsálemben imádjátok az Atyát. [...] igazi imádói léleken és igazságban imádják [...]. Az Isten Lélek.” (Jn 4,21.23.24) Pál így indokolja e titkot: „...üdvözülni fog az egész Izrael, amint lesz van írva: »Eljön Sionból a Megváltó, eltávolítja a hiteltelenséget [...]»” (Lásd Ézs 59,20.21 s 54,10) „...mert megbánhatatlanok az Isten ajándékai és az ő elhívása.” (Róm 11,26.29) A próféta irgalomért könyörög: „...jaj nekünk, mert vétkezünk! [...] Téríts magadhoz, Uram, és mi megtérünk...” (JSir 5,16.21) Mózes előre kijelentette: ha bálványimádók lesztek, „szétszéleszt benneteket az Úr a népek közé [...]”. De ha keresni fogod ott [...] a te Istenedet, megtalálod [...], végül megtérsz Istenedhez [...], és hallgatsz a szavára, nem hagy akkor cserben, és nem hagy elpusztulni, mert irgalmas Isten az Úr [...]. Tartsd meg rendelkezéseit és parancsolatait!” (5Móz 4,27.29.30.31.40) A választott nép sorsa hirdeti: akiket Isten elhívott, azokat nem is igazították. Hit által igazulunk meg (lásd Róm 8,28–30; 10,9–13). „Tisztítsd meg szívéd, / Jeruzsálem népe, [...] // Véled az Úr van!” (ÉÉ 460)

„Isten a gőgösöknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad.” (1Pt 5,5b)

Szentháromság ünnepe után a 11. héten az *Útmutató* reggeli s heteti igéinek kulcsszava a kegyelem. Mi mindig Isten kegyelmére szorulunk. Ő igazít meg minket Krisztusért, ingyen kegyelméből. Íme, a páli megigazulástan egy mondatban: „Hiszen kegyelemből van üdvösségetek hit által, és ez nem töletek van: Isten ajándéka; nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék.” (Ef 2,8–9) Jézus „Krisztus által, hitben van menetelünk ahhoz a kegyelemhez, amelyben állunk, és dicsekedünk is azzal a reménységgel, hogy részesedünk Isten dicsőségében.” (Róm 5,2; LK) A farizeus önmagával dicsekedett a templomban, míg a vámszedő így imádkozott: „Istenem, légy irgalmas nekem, bűnösnek!” Jézus mondja: ő megigazultan ment haza! „Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, felmagasztaltatik.” (Lk 18,13.14; lásd 14,11) Luther szerint: „Ez a képmutató farizeus megtagadta Istent, és felebarátjával sem tett jót. Nem Istennek adta a dicsőséget, felebarátját pedig gyűlölte.” „Könyörülj rajtam, Uram, mert erőltelen vagyok.” (GyLK 673) Jézus így beszélt tanítványaihoz az írástudók és a farizeusok ellen: „Mindazt, amit mondanak, tegyétek meg, de cselekedeteiket ne kövessétek [...]. Aki pedig a legnagyobb közöttetek, az legyen szolgáto! Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, és aki megalázza magát, felmagasztaltatik.” (Mt 23,3.11–12) A pásztorfiú így győzte le Góliátot: „Te karddal, lándzsával és dárddal jössz ellenem, de én a Seregek Urának, Izrael csapatai Istenének a nevében megyek elened, akit te kicsúfoltál. Belenyúlt Dávid a tarisznyájába, kivett belőle egy követ, a parittyájával elröpítette, és úgy homlokra találta a filiszteust, hogy...” (1Sám 17,45.49) Jézus a porba írta a tőle elpártolók nevét (lásd Jer 17,13), s ezt mondta a házasságtörő asszonynak: „Én sem ítélek el téged, menj el, és mostantól fogva többé ne vétekezz!” (Jn 8,11) Péter így inti a véneket (presbitereket) és ifjakat egyaránt: „...legeltessétek Isten közöttetek levő nyáját [...] önként [...], készségesen [...], mint akik példaképei a nyájnak. [...] ti, ifjabbak, engedelmességedetek az idősebbeknek, egymás iránt pedig valamennyien legyenek alázatosak...” (1Pt 5,2.3.5a) Évekkel korábban Péter három ember előtt is megtagadta Jézust: „...nem ismerem őt!” Megszólt a kakas, s „ekkor megfordult az Úr, és rátekintett Péterre”. Ő „kiment, és keserves sírásra fakadt”. (Lk 22,57.61.62) Így zeng Isten hű és igaz népének hálaéneke: „Bízzatok az Úrban mindenkor, mert az Úr a mi közziklánk mindörökké!” (Ézs 26,4) „Mily nagy az Úr kegyelmessége [...], / Én őt imádom [...]. // Add, ó Atyám, hogy nagy kegyelmed / Mindig szemem előtt legyen...” (ÉÉ 58) „Az én Istenem csak kegyelem, semmi más, csak kegyelem!” (Túróczy Zoltán) ■ GARAI ANDRÁS

Új nap – új kegyelem

Vasárnap (július 31.)

Ha vendégséget rendezel, szegényeket, nyomorékokat, sántákat, vakokat hívjál meg, és boldog leszel, mert nincs miből viszonzniuk. Lk 14,13–14a (3Móz 19,14; Lk 19,41–48; Róm 9,1–8.14–16; Zsolt 119,33–40) Divatos manapság a megváltozott munkaképességű embereknek segítő alapítványokat létrehozni. Nem volt ez mindig így. Jézus korában nagy bátorság kellett ahhoz, hogy beteggel, gyengével, testi-szellemi fogyatékkal élővel szóba álljon egy törvénytisztelő ember. Jézus nemcsak szóba állt ezekkel a kirekesztettekkel, hanem lehajolt hozzájuk, meggyógyította őket, és ahogyan az ige is mutatja, arra buzdítja a hallgatóságát, hogy asztalukhoz hívják meg az ilyeneket. Szomorú, hogy Jézus halála és feltámadása után sok-sok évvel még mindig vannak olyanok, akik átnéznek rajtuk. Te, mint Krisztus-követő, hogy állsz ezzel a kérdéssel?

Hétfő (augusztus 1.)

Jövevény voltam, és befogadtatok. Mt 25,35 (5Móz 10,18–19; Róm 11,1–12; Mk 6,1–6) Már jó egy éve országunkat, egyházunkat is megosztja a migránskérdés. Hogyan kezeljük ezt az óriási problémát? Lehet-e jó szívvvel rábólintani arra, hogy mindenkit be kell fogadni, aki a világ bármely pontjáról hozzánk érkezik? Jézus az utolsó ítélettel kapcsolatos példázatában arról szól, hogy csak azok mennek be az Isten országába, akik maradéktalanul teljesítik az ő kérését. Hiteles kérés, hiszen ő is „a saját világába jött, de az övéi nem fogadták be őt” (Jn 1,11). Te befogadad-e már őt? Mert ha igen, akkor Jézus kérése nem idegen tőled, és megpróbálsz mindent megtenni annak érdekében, hogy ne okozz neki csalódást.

Kedd (augusztus 2.)

Nemzedékről nemzedékre dicsérik műveidet, hirdetik hatalmas tetteidet. Zsolt 145,4 (Fil 2,11; JSir 1,11–12; Mk 6,7–13) Büszkén mutogatjuk családfánkat, hogy meddig tudjuk visszavezetni származásunkat. Hangoztatjuk, hogy már őseink ősei is abba a bizonyos templomba, gyülekezetbe jártak, kimondatlanul utalva arra, hogy az ilyeneknek több joguk van, mint másoknak. A zsolttáros előtt sem ismeretlen az ilyen büszkélkedés. Ő azonban arra hívja fel a figyelmet, hogy az az igazi hívő, aki nem a maga érdemeit helyezi előtérbe, hanem aki Isten nagy tetteiről tesz bizonyosságot, őt dicséri és magasztalja. Ezt a fajta Isten-dicséretet adjuk mi is tovább, nemzedékről nemzedékre!

Szerda (augusztus 3.)

A világ felett a királyi uralom a mi Urunké és az ő Krisztusáé lett, és ő uralkodni fog örökkön örökké. Jel 11,15b (Dán 4,32; Jn 4,19–26; Mk 6,14–29) „Minden e földön csak elmulandó, / Semmi nincs itten megmaradandó...” – figyelmeztet egyik szép evangélikus énekünk (ÉÉ 372). Királyok, uralkodók, elnökök, világi hatalmasságok jönnek és mennek, váltják egymást. Ígérnek minden szépet-jót, és elfelejtik, hogy mindent Istentől kaptak, beleértve a lehetőségeiket is. Nem földi hatalmasságokban kell tehát hinni, hanem Isten szeretetében, hiszen ő azért küldte Krisztust ebbe a világba, hogy vele mindent nekünk ajándékozzon. Ha ezt tartjuk szem előtt, nem fogunk csalódni akkor, amikor Krisztus uralma bekövetkezik.

Csütörtök (augusztus 4.)

Keressétek az Urat, amíg megtalálható! Hívjátok segítségül, amíg közel van! Ézs 55,6 (2Kor 6,2b; Róm 11,25–32; Mk 6,30–44) Ézsaiás próféta könyvében többször találunk utalást arra, hogy lesz idő, amikor Izrael népe megtapasztalja az Isten nélküli állapot nyomorúságát. Ézsaiásnak az volt a feladata, hogy figyelmeztesse az övéit: térjenek vissza a helyes útra, különben szomorú sors vár rájuk. Nekünk is addig van lehetőségünk az Isten-keresésre, a megtérésre, amíg tart a földi életünk. Figyelmeztessen tehát minket is a mai ige, hogy rendezzük sorainkat a Mindenhatóval.

Péntek (augusztus 5.)

[A békesség Istene] tegyen készségessé titeket minden jóra, akaratának teljesítésére. Zsid 13,21 (Zsolt 29,11; JSir 5,1–22; Mk 6,45–56) Talán tapasztaltad az élethe során te is, testvérem, a régi magyar közmondás ellentétjét: jöttél helyébe semmi jót ne várj! A hívő ember tudja, hogy Krisztus a „szemet szemért, fogat fogért” törvényt felülírta, és arra biztatta követőit, hogy a rosszért semmi képpen se rosszal fizessenek. Ő megmutatta, hogy még az ellenséget is lehet szeretni. Való igaz, az ember csak úgy élheti meg lelkében a békességet, ha igyekszik ezt szem előtt tartani.

Szombat (augusztus 6.)

Kérjétek és megkapjátok, hogy örömtök teljes legyen. Jn 16,24 (Zsolt 32,10; 5Móz 4,27–35[36–40]; Mk 7,1–23) Van, hogy valamiért kitartóan imádkozunk éveken keresztül, és mégsem valósul meg. Ilyenkor az ember gondolatban eljuthat odáig, hogy Isten nem is szereti őt, hiszen nem válaszol a kérésére. Jézus azonban kitartó imádságra szólítja fel a benne hívőket, és az ő feltétel nélküli támogatásáról biztosít. Ő maga is esedezik értünk az Atyánál, ezért hihetjük, hogy kéréseink a lehető legjobb helyen vannak. Lehet, hogy nem úgy hallgattatunk meg, ahogyan mi elképzeljük, de hogy Isten figyel ránk életünk minden napján, az biztos.

■ BLÁZY ÁRPÁDNÉ

KRÓNKA

Az Evangélikus Élet magazin kéthetente megjelenő hírlevele

E-mail: evellet@lutheran.hu • EvÉlet online: www.evangelikuslet.hu.
• Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu. Előfizetés: kiado@lutheran.hu.
• Szerkesztőség: 1091 Budapest, Üllői út 25. fszt. 2. Tel.: 06-20/824-5519.
Szerkesztőségi titkár (hirdetési ügyek referense): BALLA MÁRIA (maria.ballal@lutheran.hu). Főszerkesztő: T. PINTER KÁROLY (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: DOBSONYI SÁNDOR (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). Korrektor: MÁTE TÓTH ZSUZSANNA (matetot@gmail.com). Tervezőszerkesztő: SZABÓ DÁVID KÁROLY (david.szabo@lutheran.hu). Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu), 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 06-1/317-5478, 06-20/824-5518.
Felelős kiadó: KENDEH K. PÉTER (peter.kendeh@lutheran.hu). Nyomdai előállítás: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: NAGY ZOLTÁN. Árusítja a kiadó. Terjeszti a Magyar Posta Zrt. Terjesztési ügyekben reklamáció a Magyar Posta Zrt. Hírlapüzletág telefonszámán: 06-1/767-8262 és a Luther Kiadónál.
• INDEX 25 211, ISSN 2498-5309.

